

ש ר ר ט ר ק ר ל מס. 190

מיסיבת ועדת הסירותים הציבוריים, שהתקיימה ביום ה'
אדר ב' תשל"ו (11.3.76), כסעה 12.30, בתל-אביב

ח. גרוסמן - היו"ר
י. בארי
ס. גז
ל. דיציאן
ה. זידל
ח. סמיוני
פ. סיינמן

נ כ ח ר:

א. וולף - היועץ המשפטי משרד הבריאות
ב. לוי - היועץ המשפטי לביטוח הלאומי
ג. פנחסוביץ - משרד המשפטים
ד. לינדנר - הביטוח הלאומי
ה. כפלאווי - משרד העבודה
ו. סולביץ - מזכירת הועדה

מוזמנים:

ז. קוטלר

רשמה:

חוק ביטוח בריאות תשכ"ב-1972

סדר היום:

אני מותחת את הישיבה.

היור"ח. גרוסמן:

בסעיף 52 במקום "דמי ביטוח" יש לקרוא "דמי ביטוח בריאות". מכאן בסעיף 50(1) "א."

מר לוין:

לסעיף (2), פי שמירת היום בפילואים ויוצא לחדש ימים, המעביד משלם עבורו כרגיל את כל בסעיף זה לשחרר את המעביד מהתשלומים או שיש מקרים מיוחדים שישלמו?

ה. זיידל:

הכוונה למקרים מיוחדים כמו שעת חירום, כפי שהיה במלחמת יום הכיפורים ואחריה. לא בכל מקרה של שירות פילואים הדבר יכנס לתוקף, אלא יש לקבל את הסכמת שר הבטחון לכך, שבמקרים מיוחדים דמי הביטוח ישולמו על ידי האוצר.

א. וולף:

אולי נכליל את הסכמת או התייעצות עם ועדת השירותים הציבוריים? אנשים יוצאים לתקופות ארוכות לפילואים לא רק בשעת חירום, במידה שהם עצמאיים, שם אין מעביד שישלם.

ל. דיציאן:

אני חוששת שהצעתך תסרב. יכול להיות מצב כלתי צפוי שצריך להוציא תקנות מיד. אינני יודעת אם אפשר יהיה או אי-אפשר לאסוף את הועדה.

היור"ח. גרוסמן:

אני מסכים לדברי היושבת-ראש. הפלה "מעיל" אינה אופרת כלום. צריכה להיות הגדרה ברורה יותר שהמדובר בשעת חירום, או במקרים מיוחדים, ואז הפדינה משלפת.

ה. זיידל:

השרט קובעים זאת. אין חשש שישילו על הפדינה לשלם עבור חדש פילואים. כל הגדרה בנוסח מגביל עלולה להגביל בצורה שאחר כך עלולים להצטרף אליה. המדובר לא בחייל אלא בכני המספחה. אין חשש שהשרים יתנו שתאום מתנות בצורת תשלום שבות בני מספחת החייל. כאשר ההגדרה רחבה, אפשר לכלול בה הכל. כל הגדרה שממזה את העניין, מצמצמת אותו. למעשה המלה "מעיל" מיותרת. אין שירות פילואים לא פעיל.

א. וולף:

מדובר על מצבים מיוחדים או אנשים מיוחדים?

פ. שיינמן:

תאורטית זה יכול להיות גם לאנשים מיוחדים. לאחר מלחמת יום כיפור היו תשלומים שניתנו לחלק ממסרתי הפילואים ולא ניתנו לחלק אחר, כמו הלואות לסיקום. האבחנה היתה לגבי אורך התקופה ולא לגבי מקום השירות.

א. וולף:

בנוסח הסעיף 52 עולה שהביטוח "חייל" אינו כולל בהכרח חייל המסרת בפילואים. או קבע או חייל סדיר. סעיף 2 לחוק דן ב"דין חיילים", ואלה כוחות סדירים של הצבא. אבל אין הכרח שבתשלום יהיה דווקא חייל בסירות סדיר או קבע ולא פילואים. יש צורך בהגדרה, שכאשר מדברים על חייל בחוק זה, הכוונה לשירות סדיר או קבע.

מר לוין:

בישיבה שעברה הכנסנו לסעיף 50(1) "בני מספחה של חיילים שאינם מבוטחים כאמור

א. וולף:

בסעיף 2(1) "א."

לשם מה צריך את הסכמת שר הבטחון?

פ. שיינמן:

א. וולף: מדובר כאן על סוגים מסויימים וטונים, על אבחנה בין תקופות, מתי שירות מילואים פעיל - וזה מחייב את שר הבטחון..

הי'ר' ה. גרוסמן: הסעיף אינו מדבר על סוגים מסויימים וגם לא על מצבים מסויימים. הוא מסאיר את הענין שתוח לתקנות. יתכן שיהיה צורך להגדיר את הדברים בתקנות.

א. וולף: אם מסאירים זאת כמו שהוא, התאחדות בעלי התעסיה יכולה לומר שהיא מבקשת שיסחררו אותה מלסלם עבור חיילים שיצאו למילואים לחדש ימים. לא לזה הכוונה. אני מציע שתחשבו על הגדרה יותר ברורה. לו מצאתי הגדרה שתכלול את כל המצבים שחוששים מפניהם, לא הייתי מתנגד. אני חושש מאד שלא נוכל להגיע למשהו כל כך מסצה.

מר לויין: בסעיף 53 אנחנו פציאים לשנות מיקום של חצי מסשט "סרי הבריאות והעבודה... בעד שוטר או סוהר כפי שייקבע בתקנות, בהתייעצות עם סרי האוצר והמסטרה יסולם מאוצר המדינה".

ה. זיידל: מדוע שוטר וסוהר שמקבלים מסכורת צריכים לקבל זאת? אינני רואה לכך שום סיבה.

מ. גז: רוצים להתיחס אליו כאל איש צבא קבע.

ה. זיידל: אין שום סעיף שמסחרר איש צבא קבע מתסלום. הסיבה שהוא צריך לקבל את השירות דרך הצבא. אני מציע למחוק את הסעיף.

ל. דיציאן: אני שואל בסמי ובסם חברה-הכנסת בארי, האם זה לא פנוגד לרפורמה?

מר לינדנר: הוא צריך לשלם על כך מס הכנסה.

י. בארי: אני חושב שאם אנחנו מאשרים סעיפים כאלה, אנחנו טוב שותחים דלת לדרך רצינו לסתום עליה את הגולל, של תוספות עקשות במקום תוספות ישירות דמוציהרות זו תוספת שכר. יש להודות שהסעיף הזה הוצע לפני הנהגת הרפורמה. לאור הרפורמה דומני שאין לו מקום ויש למחוק אותו.

מ. גז: אני בעד הסעיף כפי שכתוב. בוועדת העבודה יסבנו הרבה כאשר רצינו להשוות את כל הזכויות בזרוע בטחונית מסלימה.

פ. סינמן: אני מצטרף לדברי חברת הכנסת גז.

ל. דיציאן: אני מציע למחוק את סעיף 50(2).

הי'ר' ה. גרוסמן: יש שתי דעות. אני חושבת שעם כל אי-הקצון לתוספות, יש בזה מן הצדק.

ה. זיידל: האם משרד הבריאות עומד עדיין על הסעיף הזה, לאחר שנת 1973? אם כן, מדוע?

ל. דיציאן: האם לשוטרים יש סטטוס מיוחד בקופת חולים?

א. וולף:

אפשר היה לסאול זאת גם לגבי כני
מספחות של חיילים. זו הטבה לחייל בקירות
קבע. אם אינני שועה, כל ענין החיילים מצד אחד, וענין השוטרים
והסנהדרים מצד שני, בא על פי הצעת המסרדים הנוגעים בדבר. זו אינה
הצעת מסרד הבריאות. אם אינני שועה, לגבי חיילי חובה וחיילים בצבא
הקבע שיש להם מספחות שהם חייבים לאוג להם, יש סידור שצה"ל או האוצר
מסלם חלק. שני הסעיפים הם צילום מצב קיים. ההסדר הוא לאו דווקא עם
קופה מסויימת אלא זה נוגע לשוטר וסוהר. הוא יבחר את הקופה בה ירצה.
אני צריך לבדוק אם מה שאמרת נכון.

ה. זיידל:

האם אתם עומדים על הסעיף לאחר שנת 1973?

א. וולף:

אנחנו יושבים עם אנשי האוצר. שבעי
היה שהם יעירו במידה שיש לבטל את הסעיף.
לא שמענו מהם הערה כזאת. אינני יודע אם עומדים על כך או לא.

י. בארי:

העובדה שאנשי האוצר אינם מסכים את
שימת הלב, אינה מחייבת אותנו. זו
למעשה תוספת הכנסה. נשאלת השאלה האם היום, כאשר המגמה המוצהרת היא
כפי שהיא, האם יש מקום לדבר כזה או לא.

א. וולף:

לפי מיטב ידיעתי זה מצב קיים.

י. בארי:

נדרוש מהאוצר לגלם. איננו רוצים
להפחית. אנחנו רוצים שהכל יהיה גלוי.

היו"ר ח. גרוסמן:

האם אי-אפשר שהתקנות האלה, מסמעותן
תהיה גם ביחס לחלק מהמס? הביטוח וגם
ביחס לסוגים של שוטרים? בלומר שמי שמלא תפקידים במסרד לא יהנה מזה?

א. וולף:

גם בצבא הקבע איננו עושים כך.

ח. שמעוני:

יתכן שזה לא עניננו, ואז זה לא
צריך להיות שם בכלל. יכולה המדינה
להחליט על כל הטבה שהיא רוצה, וזה לא עניננו. זה לא שייך לחוק.
אנחנו יכולים לומר שאיננו רוצים להתייחס לסעיף זה. וודאי שלא יכולים
להגביל את התשלום לסוגי שוטרים. את שיב ההסדר תקבע הרשות.

היו"ר ח. גרוסמן:

אם הממשלה עומדת על כך שהסעיף הזה
ישאר - תהינה שתי דעות, בעד מחיקה
ובעד השארתו של הסעיף.

מר לוין:

היות וסעיף 54 פתיח גם למי מבצע זאת,
היינו מבקשים ביחס לסעיף שנוגעים לגביה
על ידי קופת חולים או על ידי המוסד לביטוח לאומי וגם סעיפים 50-55
יבואו במקסה אחת עם סעיפים 60-61, להעביר את הדיון לשלב ההוא.

בסעיף 55 במקום לנסח בסלילה אנחנו
מציעים לכתוב: "קופת חולים תתן למבוטח בה את השירותים אף אם לא
שילם...".

י. בארי:

האם לא עלול להיות שאת התמורה או
השירות הרפואי המבוטח יקבל, ובענין
גביה יתעוררו קשיים כאלה שיהיה פיגור כפי שקיים בענין הרדיו?
והטלויזיה? כולנו תומכים בעקרון, אבל כאשר המבוטח יידע שמעכבים
לו שירות רפואי, זה יהווה עליו לחץ מסויים לשלם.

ל. דיציאן:

בקשר לנושא הגביה, אם אדם חייב
בביטוח לאומי ולא שילם, את כל התשלומים
שמגיעים לו הוא מקבל. מתעוררת השאלה אם בהפוך את כל קופות החולים
למסרד הוצאה לפועל. אני מתנגד שיעכבו בכל צורה שהיא פתן שירות בריאות
בגלל פיגור בתשלום. אבל כדי שלא יוצר מצב כפי שתאר חבר-הכנסת בארי,
נחוץ מוסד שממונה על הגביה.

ה. זיידל:

בסעיף זה ובסעיפים אחרים יש בעיה אם
הצביה תיעסה דרך הביטוח הלאומי.
מה הדין כאשר אדם מפגר בתשלום לקופת חולים? האם ההתדיינות תהיה בין
הביטוח הלאומי והאיט וקופת חולים, איך שלא יהיה, חייבת לתת את
השירות? או מאז היא לא תיתן את השירות? אם ה חוק יהיה שדמי הביטוח
ייגבו בקופות החולים, מה תהיה ההתדיינות? נדמה לי שסעיף זה צריך
להסאר כמות שהוא.

מר לינדנר:

הרעיון היה לצלם את המצב שיסנו בביטוח
הלאומי, אם מעביד חייב בתשלום דמי
ביטוח והעובד ייפגע, העובד יקבל את השירות. מתעוררת השאלה מה קורה
עם החייב. כאשר אדם זקוק לשירות בריאות או לאיטפוז, גם היום קופת
חולים ירדה בחלק מבדיקת תשלום מידית. בסעיף 57 נדון בפי שחייב
בתשלום דמי הביטוח.

היור' ח. גרוסמן: אני מבינה שביחס לסעיף 56 אין עוררים.

ס. גז:

פי יטלם עבור הפלות?

היור' ח. גרוסמן:

אנחנו עוברים לסעיף 57.

ל. דיציאן:

למה הסינוי בנוסח בסעיף א' ו-ב' ביחס
לתקופת הפיגור? שרי העבודה הבריאות
יכולים לקבוע לעובד מדינה חדש או חדשים ואצל עצמאי שלושה חדשים.
לא מוכרחה להיות אותה תקופת פיגור. ביחס לתעריפים, כתוב שזה ייקבע
על ידי ועדת התעריפים של המועצה. איך? אני חושב שצריך שהתעריפים
יקבלו אישור ועדת השירותים.

ה. זיידל:

המוסד הממונה על הפיגור רסאי להגיש מסמך
על עצם הפיגור גם אם האיט לא פנה לקופת-
חולים. קופת חולים מגישה רק תביעה לשיפוי הוצאות כאשר האיט פונה
לקבל שירות.

ל. דיציאן:

היא יכולה גם קודם. שלושת הסעיפים האלה
אינם קובעים את עקרון הגביה, אלא שהמוסד
שהוא מוסד שנותן שירות, רסאי לתבוע שיפוי הוצאות כאשר אדם פונה.
כאשר מפגר פונה - רסאי לעשות זאת המוסד הגובה. נכון?

א. וולף:

כן.

י. בארי:

הכנתי שאת מועד הפיגור צריך לקבוע בחוק
ולא להסאיר לתקנות. לפי הנוסח הקיים
מה, אם חל פיגור אפילו של יום אחד בהעברת דמי הביטוח ואחת העובדות
פונה לבית חולים כדי לבצע הפלה, דמי ההפלה ישולמו על ידי המעביד.
הדברים יהיו תלויים באיזה יום יחליטה העובדת לבצע את ההפלה.
בסיפא של סעיף 57(א) כתוב: "רשאית קופת חולים לתבוע מן המעביד שיפוי
הוצאותיה לשירות שנתנה או שהיא עתידה ליתן". עד פתי עתידה ליתן?
מה הפירוש של הדבר? אני מתנגד לכך שועדת התעריפים של המועצה תקבע את
התעריפים בנושא השיפוי. גם ועדת השירותים של הכנסת אינה צריכה להיות

17.3.76

י. בארי:

מעורבת בכך. ועדת התעריפים תהיה מורכבת לא במעט על ידי אינטרסנטים. אין ספק שהם ירצו בשיפוי הגבוה ביותר שיכול להיות. צריך להרכיב גוף יותר ניטרלי. קופת חולים תהיה מעונינת לקבל שיפוי על הוצאות הטיפול במקום לקבל דמי ביטוח בזמן. אני חושב שצריך לקבוע תקופת פיגור, מירווח זמן.

מר לינדנר:

לגבי מעביד מועד התשלום הוא מוחלט. ב-15 בחדש יש להעביר את התשלום עבור החודש הקודם. אין היתר לתקופת פיגור. בדרך מינהלית מאפשרים תקופה מסוימת לצורך ההעברה. סעיף 2 הוא סעיף 185 לחוק הביטוח הלאומי. זה בא לסגור את האפשרות שמעביד יעסיק חמישה עובדים ויצהיר על אחד. יש מעביד שרץ לרסום את העובד ברגע שיש פניה מצידו. המוסד אינו נוהג לתבוע מעבידים בעד פיגור, אלא רק במקרים של אי-ריסום. זה סעיף זהה. לעומת זאת, לגבי מי שחייב בתשלום בעצמו, מוקנית בחוק תקופת פיגור מותרת. לגבי מעביד החובה מוחלטת.

מר לויין:

הסיפא ירשאת קופת חולים... אין הצמדה לעילה מוגדרת שלא שילמו דמי ביטוח ואחר כך קרה המקרה. מהנוחס אפשר להבין שהמעביד חייב לשפות כל שירותים וגם כאלה שהיא עתידה לתת. אם לא היה ביטוח לאומי, האיש עצמו למעשה נושא בהוצאות הטיפול בגין אותה עילה. אינני יודע אם שלושה חדשים זה פתרון. אולי זה פתרון מבחינת זמן, אבל זה לא עונה לסאלה שהמעביד לא שילם במסך שנים ואחר כך האיש נזקק לטיפול תקופה ארוכה יותר. זו הקצקציה. אז הוא צריך בעצמו להיות אחראי על הוצאות הטיפול הרפואי של העובד.

מר כפלאווי:

לגבי סעיף 57, היום יש חוק שבצמח מכסה את המטריה, וזה תיקון חוק הלנת הסכר על פי הצעת חבר הכנסת ורסטמן שייכנס לתוקף ב-1 באפריל השנה. הוא עונה לשאלה בצורה יותר רחבה לגבי כל קופות הגמל, שכוללות את קופת חולים. אם נצטרך לדון בסעיף 57 ורוצים לסטות מהוראות החוק שנתקבל בכנסת, צריך לדון בו לאור החוק הקיים. שם מדובר גם על שיפוי בנוסאים שונים.

א. וולף:

אם נקבע בניגוד לחוק ההוא, החוק המאוחר תופס. בענין הפיגור, זה ציון מצב קיים בביטוח הלאומי ואין לנו שום ענין לסטות ממנו. היתה הצעת חבר-הכנסת דיציאן שבמקום ועדת התעריפים תעסוק בכך ועדת הסירותים. זה מחייב דיון בפרטי פרטים קטנים ואני לא מאחל זאת לוועדת הסירותים.

אשר ל"עתידה ליתן", יש לי דעה חלוקה על

דעת מר לויין והגב' פנחסוביץ מסכימה אתי. בנוסח של 57 (א) מופיע באמצע מקף. אם הוא נזקק לסירותים בין תקופת התשלום ובטרם נוצרה עילת הפיגור, הרי שאת כל הסירותים הנובעים מההזדקקות הזאת כלולים בשיפוי. עד מתי? זה בא בסעיף ג'. ועדת התעריפים קובעת את התנאים בתקנות. אחד התנאים יהיה, למשל, שהיעד אינו ענין של זמן אלא תהליך ריפוי. אינני שותף לחשש חבר-הכנסת בארי מפני הרכב ועדת התעריפים. אמרנו כמפורט שהחברות לא תהיה תשלום של המועצה. לא נדכל להרכיב גיבנת על מועצת הביטוח. אלה שני גופים שיכולים לשמש לצורך סעיף (ג) או ועדת סירותים או אורגן כלשהו של מועצת הביטוח הבריאות. אבל במסגרת זאת הגוף הסביר לשפל בדברים האלה ולהחליט בהם, זו רק ועדת התעריפים. גם בגוף אחר אינני יודע אם האינטרסנטיות לא תשולט.

היור' ח. גרוסמן:

למה לא להעביר את ענין התקופה לכאן?

א. וולף:

יש שני דברים, תקופה לגבי פיגור. יתכן שתשלומים מסוימים לא יחולו במרפאה

אלא על אישפוז בלבד.

ל. דיציאן:

אדם עובד במקום כלשהו. נותן העבודה
שלך מתרשל בתשלומים. נתגלה אצל העובד
סרשן. אין קשר בין המחלה והפיגור. זה יכול לרושש אדם. מה
קבענו בחוק? בחוק של חבר-הכנסת ורשמן קבענו שלא תולים את האיש, אלא
שהוא צריך לשלם את כל הקסור בהלנת שכר. כאן הוא יכול לשלם שכומים
בלתי-מוגבלים.

ת. פנחסוביץ:

שם אחרי תקופה מסויימת יש ביטוח ביישוח
ואז הוא צריך לשלם הכל. הלנה של מעביד
זה דבר אחר. לזה יש תקופה. אבל כעבור שנה בטל הביטוח ואז יש שפוי
של מלוא ההוצאות.

ל. דיציאן:

להצמיד זאת לפיגור של יום-יומיים זה
לא מתקבל על הדעת. שתקבע או בתקנות
או בחוק תקופת פיגור בקשר לשיפוי. בעל-מלאכה איחר בסלושה ימים,
אחד מעובדיו חלה בסרשן. האדם פשוט את הרגל. שתיקבע תקופת פיגור.

י. בארי:

לעניות דעתי, בסעיף 7 לפחות, ההסוואה
או לימוד גזירה שווה מחוק הביטוח הלאומי,
אינה במקומה. שאלות אלה מתעורות בביטוח הלאומי בדרך כלל לגבי תאונה
בעבודה. זה אירוע מוגדר שניתן לסיים עליו אצבע. אם חלה תאונה והפיגור
בתשלום הביטוח הלאומי חל יומיים לאחר התאונה, השכיר מקבל את כל
הסירות והמעביד לא צריך לשפות את המוסד בגין אותו סירות. מה לגבי
מחלה או מחלה נמשכת או כרונית? לדעתי צריך לחשוב על קונסטרופיה
אחרת לפחות לגבי סעיף זה.

א. וולף:

לא רק לסרשן אין קשר לפיגור, אלא אפילו
פציעה קלה. כל זה היה נכון אלמלא היה
קיים סעיף (ג). אני לא מניח סועדת תעריפים של המועצה תגידן שאם
פיגר מעביד ביום אחד ובאותו יום נתגלה סרשן אצל עובד שלו, המעביד
צעתה ועד עולם חייב לשפות את כל הסירותים.

י. בארי:

לו היית חבר ועדת הסירותים הציבוריים,
מה היית מציע?

א. וולף:

התנאים הם לגבי היקף השיפוי.

ל. דיציאן:

בענינים אלה צריכה להיות הוראה בהורה.
אני מסכים שיוטל קנס על המעביד, אבל לא

דבר בלתי-מוגבל.

ת. פנחסוביץ:

התיקון של הגנת השכר מכסה על חלק מהנושא,
וזה ענין השכירים. אני מציעה שנביא ביטוח
הבאה את הנוסח של חוק הגנת השכר, כי אחרת זה לא יסתלב. יש אנשים
סאינים שכירים שעליהם לא חלה ההוראה. נתאים בין שני החוקים שחלים
על אותו נושא. אולי נדחה את הסוגיה הזאת.

היור' ח. גרוסמן:

הייתי מבקשת שקודם תכינו את ההתאמה של
הנוסח הזה.